

[Steffensen.]

som ved alle landsmøder og sendemandsmøder krævede udstykningen fremmet?

Jeg vil gerne bede den højtærede formand om tilladelse til et kort citat fra en af de første udtalelser, vi har hørt fra danske husmænd, den landskendte Køgeresolution, som afviger en hel del fra, hvad der hævdes nu. Der står i Køgeresolutionen af 8. november 1902:

„... at, da husmandsbruget som selvstændig driftsform bevislig er den fordelagtigste form for landbrug, såvel for samfundet som for den enkelte, og derfor kan ventes at ville blive den almindeligste (og i fremtiden mulig den eneste) driftsform for dansk landbrug; kan husmandssagens udvikling ikke væsentlig bygges på bidrag fra staten eller andre samfundsklasser, eller på lignende undtagelsesregler, men kun derpå, at husmandsklassens lige retsstilling med de øvrige samfundsklasser fuldtud anerkendes gennem lovgivningen.“

Og så følger de retningslinier, som man anlagde dér, og som er gentaget gang på gang ved sendemandsmøder og landsmøder, og som er optrukket i det reviderede program af 1945, hvori det hedder:

„Folkets ret til fædrelandets jord befastes og udvides. De samfundsskabte værdier inddrages i samfundets kasse. I samme grad, som grundværdiskatten indføres, må den afløse de uretfærdige told- og forbrugsskatter. Skat, der hviler på bygninger, overføres til grundværdier, så disse alene danner grundlaget for den faste ejendomsbeskatning. Der kræves en mere ensartet jordvurdering. Finanstold og beskyttelsestold ophæves gradvis.“

Men nu kommer altså kravet om udstykning i henhold til den lovgivning, vi her drøfter, og så længe de ligeretskrav, som husmandsorganisationerne har stillet igennem de 25 år, jeg ved formandsskab har været knyttet til denne bevægelse, ikke er gennemført, er det berettiget, at vi fremmer udstykningen i henhold til den her foreliggende lovgivning.

De krav og henstillinger, der stadig har lydt fra sendemandsmøder og landsmøder om løsning af jordspørgsmålet gennem indførelse af den fulde grundskyld, har sikkert været medvirkende årsag til, at vi har fået nedsat den store grundskyldskommission. Jeg har deltaget i denne kommissions arbejde, og jeg vil udtale det håb, at kommissionen snart må kunne afgive en betænkning med forslag af et sådant indhold, at de kan vedtages her i rigsdagen.

Angående det andet spørgsmål, muligheden for afvikling af de tyngende told- og forbrugsskatter og handelens frigørelse, håber jeg rigtignok også, at rigsdagen efterhånden af fornuftsmæssige grunde vil give tilslutning til disse krav.

Vi må jo huske på, at hele den udvikling, der har fundet sted her i Danmark i de senere år, også har været til ugunst for udstykningen, simpelthen af den grund, at småbrugerne slog ind på den intensive driftsform, og de store landbrugere slog ind på den ekstensive driftsform med direkte salg af korn og andre markafgrøder. Det fremgår af statistikken, at medens småbrugerne havde en indtægt af husdyrholdet på 2 026 kr. pr. ha, havde de en indtægt af planteavl på kun 270 kr. på regnskabet for 1948—49, medens derimod det store landbrug havde en indtægt fra planteavl på 1 064 kr. og fra husdyrholdet på kun 655 kr. Det viser tydeligt udviklingen, men den foregik jo ganske frit, indtil vi kom til 1932. Da skete der en ændring, og denne ændring er en af de væsentligste årsager til, at vi har så vanskeligt ved at få jord frem til udstykning. Da slog vi ind på en anden linie; vi fik korntold, vi fik svineregulering, som også gik ud over småbruget, der måtte tåle en procentvis større nedskæring. Hvis vi tager årene fra 1924—25 til 1933—34, havde husmandsbruget — det var dengang produktionen var fri — en indtægt pr. ejendom på 1 845 kr., medens gårde på over 100 ha havde en indtægt på 1 400 kr. pr. ejendom, altså småbrugets indtægt pr. ejendom var større. Da vi så kom ind i perioden fra 1933—34 til 1939, faldt småbrugernes indtægt til 1 500 kr. pr. ejendom, medens indtægten i det store landbrug, ejendommene med over 100 000 kr.s jordværdi, steg til 8 000 kr. Og tager vi krigstidsperioden fra 1939—40 til 1949—50, ser vi, at småbrugets indtægt er 3 600 kr. og storbrugets 31 900 kr., og i det allersidste år er tallet 5 500 kr. for småbruget og 53 700 kr. for storbruget.

Det viser tydeligt, at udviklingen har været til ugunst for den intensive driftsform, og derfor fremkommer kravet om tillægsjord. Jeg er i og for sig enig med det ærede medlem hr. Nielsen-Man, når han siger, at vi også har brug for de mindre ejendomme. Det er jo selvforsyningspolitikken; det, at korn og foderstoffer er så dyre, at husmandsbrugene er henvist til kun at omsætte deres egen avl, der har skabt problemet „de indeklemt husmænd“. I det øjeblik, der bliver mere frie forhold, vil der også blive brug for de små ejendomme